

‘Mijn kut-ego heeft me in de weg gezeten’

Praatjesmaker, mannengek, groot ego. Je kunt veel zeggen over radio-dj Eddy Keur, maar saai is hij in ieder geval niet. In 61 lenten heeft hij zich ontwikkeld tot een man waarover de meningen zijn verdeeld, maar waarbij je altijd lijkt uit te komen op het credo: *you love him or you hate him*. Een tussenweg is er niet. Hoe vormde zich zijn karakter? In anderhalf uur op de koffie bij de keurbaas proberen we daar achter te komen.

D

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE ANP

‘Dat is toch verschrikkelijk nieuws’, ‘vernederevend’ of ‘even lekker blijven plakken na de show’. Wie met regelmaat luistert naar de radioshow van Eddy Keur is vertrouwd met het rijke en typische vocabulaire van de 61-jarige Amsterdammer, die net zo vaak moet incasseren als hij uitdeelt.

Wie de fundering van zijn karakter kent, begrijpt ineens een stuk beter waar zijn ontstane imago vandaan komt. Eddy’s basis ligt pakweg vijftien jaar voor zijn geboorte in een tijd dat Duitsers in ons land nog de dienst uitmaakten. ‘Als ik kijk naar het leven dat mijn moeder en grootmoeder hebben gehad, dan zou “Mijn oma was geen nazihoer” een treffende titel van mijn levensverhaal zijn geweest. Daar ben ik in het verleden ook wel mee bezig geweest,’ aldus Eddy. ‘Ze hebben het beiden niet gemakkelijk gehad en weinig tot geen liefde gekend. Dat begon al in de tijd waarin mijn moeder opgroeide. Mijn opa was een Joodse

schrijver, dat heeft hem lang gered, maar een jaar voor de bevrijding werd hij alsnog vergast. Die nazihufters dachten daardoor automatisch dat de rest van het gezin ook Joods was.’

Ultiem offer

Na de oorlog werden vrouwen die met de nazi’s hadden geheuld, kaalgeschoren door de straten getrokken en met pek en veren de stad uitgetrapt. Keur: ‘Mijn oma is dat lot bespaard gebleven ondanks een ultiem offer in de oorlog. Op een dag kwam een busje met soldaten voorrijden in de Marcusstraat om mijn tante mee te nemen. Mijn moeder, ik denk een jaar of tien oud, heeft nog onder aan de trap “keine Juden, keine Juden” staan roepen, maar die creeps waren vastbesloten. Het is echter indirect toch aan haar geschreeuw te danken dat het gezin uiteindelijk intact bleef. De wachtende officier buiten kwam op de herrie af en trof binnen mijn knappe, rondborstige oma aan. Samen met haar is hij een kwartiertje een kamer in gedoken voor een “goed gesprek”, om daarna bezweet en met lege handen weer te vertrekken. Is dat dan verkrachting? Ik denk van wel. Ze heeft immers, totaal tegen haar zin, de keuze gemaakt om op haar rug te gaan, teneinde haar dochter uit handen van de Duitsers te houden. Later hertrouwde mijn oma met een ➤

‘Mijn oma heeft de keuze gemaakt om op haar rug te gaan, teneinde haar dochter uit handen van de Duitsers te houden’

man die zich op onbewaakte momenten aan mijn moeder vergreep. Lag oma boven te slapen, dan wilde hij in de keuken met haar tongzoenen. De Kindertelefoon had je toen nog niet. Men had, met een platgebombardeerd Nederland, wel wat anders aan het hoofd.’

‘Ma is helaas in een verkeerde tijd jong geweest en liep daarover jaren later helemaal leeg tegenover mij. Bijvoorbeeld over hoe ze op haar acht-tiende mijn vader ontmoette. Een stoere scheepsmans van 35, die haar redde uit de handen van die nare stiefvader. Die ontsnappingsroute heeft ze in het begin verward met verliefdheid en moeten bekopen met een man die haar tot drie keer toe bezwangerde om te voorkomen dat ze als model aan de slag ging. Hij was zo jaloers als de pest en kluisterde haar op deze manier aan huis. Tot afschuiv van mijn moeder, overigens. Vlak voor de geboorte van haar derde, zei ze hem: “Als de kinderen groot zijn, ga ik van je af.” Feitelijk hield dat in: nog twintig jaar toneelspelen en grofweg achtduizend nachten naast een man liggen die je verafschuwt. Om dat vol te houden, heeft ze zestien jaar lang in het geheim een relatie gehad met zijn baas Theo met wie ze wel goed kon praten. Toen pa daarachter kwam, sodemieterde hij ’m hardhandig van de trap.’

De gesprekken met zijn moeder maakten veel indruk op Eddy en bepaalden voor een groot deel zijn eigen liefdesleven. ‘Ik ben heel zorgzaam en wil het de ander graag naar de zin maken. Daarmee hoop ik erachter te komen of iemand mij echt leuk vind. Als ik ook maar een beetje het

idee heb dat een date liever niet bij me wil zijn, haak ik meteen af. Een jongen moet mij fucking lekker vinden en alle kleren van m’n lijf willen scheuren, anders ga ik me toch afvragen of het überhaupt wel relatie materiaal is. Amerikanen hebben daar een prachtige spreuk voor: *love grows on you, passion doesn’t*. Vind je mokkataart niet lekker, dan gaat dat echt niet veranderen als je ’m wat langer voor je op tafel zet. Ik ben daarom altijd snel duidelijk en verwacht dat ook van een ander. Deze houding is gemakkelijk te herleiden naar mijn opvoeding met een misbruikte moeder die de oorlog overleefde en ruim twintig jaar in een liefdeloos huwelijk zat. Ik heb geen behoefte om te investeren in iemand met alternatieve motivaties. Voor de coronacrisis heb ik het bijvoorbeeld een paar weken erg leuk gehad met een politieagent, maar hij bleek twee kinderen te hebben. Ik ben gek op kleintjes en was 35 jaar geleden zelfs eens dicht bij het vaderschap met collega Vivian Boelen, maar op deze leeftijd gaat dat gejangel voor mij niet meer werken. Pijnlijk, maar hij wist wel direct waar hij aan toe was.’

Bitterheid van tafel

Het imago van mannegek die van daten haast een dagtaak maakt, komt voort uit een groot minderwaardigheidscomplex. ‘Ik ken een verleden zonder knuffels van mijn ouders of waardering buitenshuis. Het leverde een enorme zoektocht op naar bevestiging. *Beauty is in the eye of the beholder* en ik zag in mezelf niets anders dan het lulletje van de klas die altijd als laatste werd gekozen bij gym. Het is altijd de geldingsdrang geweest die mij lelijk heeft gemaakt. Snel willen leven omdat in de eerste dertig jaar geen hond naar me omkeek en ik daarna het gevoel had dat ik iets in te halen had. Laat ik maar haast maken met daten, want als ik 40, 45 of 50 ben is het afgelopen met me, dacht ik toen. Het heeft heel lang geduurd voordat ik dat van me afzette, maar in die bodem groeit natuurlijk geen leuk en gezellig iemand. Daarbij, een fase waarin we wat vaker daten, hebben we toch allemaal wel gehad? Bovendien kom je er daardoor ook heel snel achter hoe leeg zo’n bestaan eigenlijk is. In retrospectief kan ik zeggen dat het allemaal niet nodig was geweest. Mijn moeder zei echter altijd: “Hoe weet je dat je niet van andijvie houdt, alvorens het een keer te proberen?” Een metafoer dat toepasbaar is op heel veel dingen in het leven.’

‘Tien jaar geleden heb ik het definitief over een andere boeg gegooid, door lange en diepe gesprekken te voeren met een van mijn beste vrienden.

Hij vertelde me dat ik mijn nare eigenschappen alleen kwijt kon raken als ik bereid was mezelf open te stellen. Het leek me maar een hoop werk voor een lui iemand als ik, dus daar had ik weinig trek in. “Prima,” zei die vriend, “dan blijf je toch lekker bitter. Het heeft je per slot van rekening al zoveel gebracht.” Toen hij dat zei, raakte hij ineens een snaar. Het was namelijk de spijker op z’n kop. Hij had gelijk, er was inderdaad werk aan de winkel! Dat bittere was er langzaam ingeslopen nadat ik in eerdere fases van mijn carrière van tijd tot tijd zonder werk was komen te zitten, terwijl anderen wel kansen kregen. Dat stak me. Ik werd er een verveeld mannetje door en verwarde in conversaties ironie, wat mijn grote voorbeeld Tom Mulder perfect beheerste, met sarcasme. Ook het afzeiken van mensen had ik helemaal niet nodig. Altijd maar grapjes maken ten koste van anderen, het had als resultaat dat sommigen mij in een lange en belangrijke periode van mijn leven als een naar iemand zijn gaan zien. Eerlijk is eerlijk: ik kan ze geen ongelijk geven. Toch vraten mensen het massaal, dat zie je nu ook bij Geer & Goor. Er wordt om gelachen, totdat je zelf het onderwerp van spot bent. Dan is het ineens minder leuk. Die manier van humor heb ik wel achter me gelaten. Zo neem ik nu bij NH Radio veel vaker ook mezelf op de hak. Als iemand dat goed kan, ben ik het namelijk wel. Wanneer ik al eens iemand onder schot neem, weten ze vaak wel dat het niet kwaad bedoeld is. Ik ben allrounder geworden, opener en durf me kwetsbaarder op te stellen. Ik ben zo gelukkig bij

NH, waar ik ook kansen krijg om weer meer op tv te doen. Ik zou er tot minstens m’n pensioen willen blijven.’

De eerste die het talent in Eddy zag, was John de Mol. Hij bood hem, na een screentest bij Tineke Verburg, z’n eerste presentatieklus op tv aan. ‘Ik had nul ervaring, maar toch durfde hij het aan om me het programma *Jackpot* te laten doen. Voor ik het wist, stond ik in een knalgeel jasje de eerste aflevering op te nemen. Dat het me vrij goed afging, had alles te maken met het feit dat ik voor de volle 100 procent presentatortje speelde. Ik stond daar niet als mijn onzekere zelf, maar als de types die ik jarenlang zelf voorbij had zien komen. Nu mocht ik het doen. Drie keer per week, maanden achter elkaar. Honderd-zestig van die krenge hebben we uiteindelijk gemaakt. Na *Jackpot* liet John me op de payroll staan, zonder dat ik er iets voor hoefde te doen. Dat was prima, totdat programmadirecteur Ruud Hendriks op een dag vroeg of ik naar RTL 4 wilde komen om daar *De Reis Van Je Leven* te presenteren. Ik zag dat meteen helemaal zitten. “Dan kan ik tenminste werken voor mijn geld, in plaats van bij jou m’n hand op te houden,” zei ik tegen John. Bullshit, natuurlijk. Ik wilde gewoon weer met m’n muil op de buis. Dat kut-ego ook van me! John is daar nog jarenlang ontzettend pissed over geweest. En terecht. Hij was in the blind met me in zee gegaan en ik was hem ontrouw door hem keihard te laten vallen. Dat was echt niet oké. We hebben in ons leven allemaal wel zo’n moment waarop je de verkeerde weg in slaat, dit was mijn foute ➤

Eddy Keur in z’n element achter de microfoon.

afslag. De afstraffing kwam al vrij snel. Hendriks maakte plaats voor Bert van der Veer en hij gooidde me er al vrij snel weer uit. Ik bellen met John, maar daar werd natuurlijk niet meer opgenomen. Het is het grote ego dat me altijd in de weg heeft gezeten. Ik voel me snel aangevallen of vernederd en kan slecht tegen commentaar waar anderen bij zijn. Dat heeft me in mijn carrière veel gekost.'

Niet vergeten, wel vergeven

Het duurde jaren voordat Eddy en John weer met elkaar in het reine kwamen, waarbij humor uiteindelijk het belangrijkste wapen was. 'Dat heeft me uiteindelijk gered. John heeft er ergens nog steeds de tyfus over in dat ik hem destijds dat kunstje heb geflikt. Ik heb er meermaals het boetekleed voor aangetrokken en door zijn liefde voor mijn grappen zijn we uiteindelijk weer nader tot elkaar gekomen. Waar dat 'm precies in zit? Een mooi voorbeeld is die keer dat hij mij belde toen ik bij de kapper zat. "John, welke John? John Ewbank?" Ik had ondertussen natuurlijk allang gezien dat hij het was. "Is het een beetje een knappe kapster? Kun je haar de groeten van me doen?" vroeg hij. "Tuurlijk! Schat, je krijgt de groeten van John Williams." Hij weer gieren aan de andere kant van de lijn. Privé kun je dat prima met hem doen, maar zodra het zakelijk

wordt dien je to the point te zijn en altijd te leveren. Ik heb als creative consultant bij Talpa menig vergadering meegemaakt waarbij mensen werden aangepakt die daar niet aan voldeden. Een programma-idee afkraken mag, maar alleen als je daarop met een alternatief voorstel komt. Doe je dat niet, dan heb je een probleem. Ik begrijp dat zakelijke van hem wel. Je kunt niet zo groot worden door voortdurend allerlei persoonlijke belangen te laten meespelen met de kans belangrijke deals te missen. Als je zo mondiaal bekend bent als John, over miljarden beschikt, zoveel aanzien geniet en op elk feestje mensen hebt die tegen je aan schuren omdat ze wat van je willen, dan doet dat iets met een mens. Daar hebben wij echt geen notie van.'

'John is een meester in het ontdekken van nieuwe kansen, iets wat ik merkte toen we eens samen naar RTL 5 reden om kennis te maken met de nieuwe baas Joke Wartenbergh. Dat was een vrouw uit de filmwereld die compleet wilde inzetten op educatie en humor voor en door studenten. Daar heb ik John toen op z'n best meegeemaakt. "Ed, geloof jij dit?" terwijl hij me aankeek zonder ook maar een spier te vertrekken. "Hoe is het in hemelsnaam mogelijk! Wij zijn stomtoevallig op de zaak een hele week bezig geweest met het ontwikkelen van studentenprogramma's en hebben er twee voor je liggen. Ik ga deze

afpraak nu stoppen, morgenochtend om 11.00 uur zijn we bij je terug en presenteren we ze aan je." Ik hield mijn gezicht in de plooi, totdat we weer in de auto zaten en ik mijn lachen niet langer kon inhouden. Het was echt niet oké, maar man, wat deed hij dat goed. We hadden natuurlijk helemaal niks, maar dat hoefde Wartenbergh niet te weten. Op koude koffie en pizza zijn we toen de hele nacht doorgegaan en ontwikkelden we *Studenttalent* en *Nieuws & Nonsens* met Fred Emmer. De ochtend erna kregen we RTL al snel mee in onze plannen en wierp ik mezelf meteen maar even op als presentator van het ene en voice-over van het andere programma. Ook dat was in orde.'

Moeilijk besluit

In 2012 volgde een derde ronde waarin John zijn protegé nieuwe kansen schonk, dit keer in de vorm van Eddy's grootste liefde: radio. 'Het is te danken aan de sessies met mijn goede vriend, waarin ik diep in mijn gedachten liet kijken, dat ik weer meer sympathie bij mensen opriep. Zonder die gesprekken om grondig aan mijn karakter te werken, was me dat nooit gelukt. Van te grote ego-lul naar zelfinzicht, die reis heb ik wel afgelegd. Het eerste wapenfeit ging opnieuw via John, die een gesprek voor me regelde bij toenmalig Radio 10-baas Florent Luyckx. Hij wilde verder geen promotie voor me maken. Het feit dat hij mij bij hem aandroeg, moest al voldoende zijn om op de koffie te mogen komen. Vanaf dat punt was ik op mezelf aangewezen. Het gesprek kwam er, maar meer dan twintig minuutjes had Luyckx niet. Een moetje dus, want ook hij had al een bepaald beeld van me. Die twintig minuten werden tweeënhalve uur en aan het einde van die meeting kon ik meteen beginnen. "Ik heb me totaal in jou vergist," zei Luyckx. "Ik dacht dat je een enge nicht was, maar ik zie juist alleen maar passie en motivatie." We gingen aan de slag met een nieuwe vormgeving en hebben geweldige shows gemaakt, waarbij good-old Henny Huisman nog eens in tranen en naar adem happend van het lachen de studio is uitgerold.'

Dat van het ene het ander kan komen, blijkt uit het feit dat Eddy twee jaar daarna ineens bij de directeur van Radio 538 op kantoor zat. Vakgeenot Jan Willem Bruggeweerd was in de tussentijd fan geworden van de show op Radio 10 en moest van de vreemde combi Eddy/Radio 538 een logische maken. 'Ik spande hem schamteloos voor mijn karretje. "Regel jij eens even een gesprek met Dave Minneboo van 538," zei ik bru-

'Ik voel me snel aangevallen of vernederd en kan slecht tegen commentaar. Dat heeft me in mijn carrière veel gekost'

taal. Uit waardering voor mij ging hij daar nog op in ook, waarna Dave op zijn beurt uit respect voor Jan Willem weer met mij om de tafel ging. Wederom voor een gesprekje van niet meer dan twintig minuten, maar ook nu stond ik tweeënhalve uur later pas weer buiten. "Toen ik dit voorstel hoorde, moest ik heel hard lachen, maar je hebt me overtuigd," sprak hij. Toen de aanstelling eenmaal een feit was, heb ik van vreugde een pirouette in mijn woonkamer gedraaid. Ik ben zo ontzettend gek op radiomaken, dat ik het zelfs nog zou verkieszen boven de zo gewenste liefdesrelatie.'

Eddy's onbevangenheid leverde hem begin dit jaar ook een plek op achter de desk bij *Shownieuws*. Daar zet hij nu echter alweer een punt achter. 'Toen hoofdredacteur Gijs van Dam me een paar maanden geleden benaderde, zei ik aanvankelijk nog nee. De jongere garde artiesten die besproken wordt, ken ik niet en met de oudere garde ben ik in de meeste gevallen bevriend. Bovendien spreek ik niet graag uit de losse pols, wil ik mijn teksten al ver voor de uitzending kunnen inzien en heb ik moeite met een rol als tweede viool. Ik speel – en daar hebben we dat ego weer – toch liever de hoofdrol. Daar kom ik eerlijk voor uit. Toen John dat hoorde, hing hij al snel aan de lijn met de vraag of ik het dan misschien voor hem wilde doen. Puur omdat ik hem in 1992 heb laten zitten, ben ik er daarom alsnog op ingegaan. *To righten the wrong*, zeg maar. Ik ben niet meer dat ego-lulletje van toen en kon hiermee toch iets rechtzetten. Uiteindelijk moet ik echter toch bekennen dat ik bij Shownieuws niet helemaal op mijn best ben. Het is dan ook beter om er niet langer mee door te gaan. Op naar de volgende uitdaging.' ✖